

ALZHEIMER

GDZIE SZUKAĆ WSPARCIA PO DIAGNOZIE?

Z niniejszej broszury dowiesz się: a) jakiej specjalizacji lekarze diagnozują chorobę, b) czy w przypadku ALZHEIMERA istnieje wskazanie do hospitalizacji, c) jakie są metody leczenia funkcji poznawczych, d) jak istotna jest rola rehabilitacji fizycznej w chorobie, e) w jakich instytucjach możesz uzyskać pomoc oraz o jakie konkretnie formy pomocy możesz się ubiegać, f) kiedy korzystać ze wsparcia ośrodków opiekuńczych (jakie ośrodki), g) jaka jest odpowiedzialność karna opiekuna w przypadku szkody wyrządzonej przez Bliskiego z A., h) w jaki sposób i gdzie starać się o ubezwłasnowolnienie chorego, i) gdzie jeszcze możesz znaleźć pomoc w starciu z ALZHEIMEREM.

Tu i Teraz. Oswajamy Alzheimera

ALZHEIMER

GDZIE SZUKAĆ WSPARCIA PO DIAGNOZIE?

Kto diagnozuje AD?

- **lekarz rodzinny** (podejrzenie choroby)
- **neurolog**
- **psychiatra**
- **psycholog** (diagnoza neuropsychologiczna np. MMSE, 15 Słów Rey'a, Skala GDS – Geriatryczna Skala Depresji, Skala CDR, Test Pamięci Wzrokowej Bentona, KPD, MoCA, ACE-R III, TRZ, TUS, Test Płynności Figuralnej, Test Łączenia Kropek, DUM, Zeszyty Łuckiego, wybrane próby kliniczne itp.)

Czy istnieje wskazanie do hospitalizacji ?

- Wskazania do hospitalizacji mogą stanowić choroby współistniejące lub gdy wymagana jest szersza diagnostyka różnicowa.

Metody leczenia zaburzeń poznawczych:

- Zajęcia rewalidacyjne (ćwiczenia procesów poznawczych)
- Farmakoterapia

Metody rewalidacyjne:

- Aktywność zawodowa
- Aktywność intelektualna, rodzinna i towarzyska
- Aktywność dnia codziennego
- Ćwiczenia funkcji poznawczych

Rehabilitacja:

- **Dostosowana do możliwości i chęci** danej osoby (np. spacer, wędkowanie, jazda na rowerze, praca w ogrodzie, opieka nad wnukami).
- **W pewnym momencie aktywność osoby chorej na AD wygaśnie.**

- Opiekunowie mogą na tym etapie wspomagać się pomocą **rehabilitanta, fizjoterapeuty oraz masażysty**. Ważne są tutaj wskazania specjalistów dotyczące utrzymania właściwej higieny oraz prewencji odleżyn (stosowne łóżko i materac).

W JAKICH INSTYTUCJACH SZUKAĆ POMOCY?

- **Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ)**
- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)**
- **Miejskie, Gminne i Dzielnicowe Ośrodki Pomocy Społecznej (MOPS, GOPS)**
- **Organizacje pozarządowe**
- **Stowarzyszenia alzheimerowskie**

Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ)

- Bezpłatne wizyty u lekarzy
- Refundacja leków (częściowa lub pełna)
- Leczenie sanatoryjne
- Okresowe wizyty lekarza, pielęgniarki, rehabilitanta w domu chorego (w ramach długoterminowej opieki)
- Refundacja (częściowa, limitowana ilościowo) np. pieluchomajtek i drobnego sprzętu rehabilitacyjnego
- Uzyskanie opieki długoterminowej uprawnia nas do uzyskania co najmniej 4 x 1.5 h wizyty pielęgniarskie na tydzień

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)

- Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (grupa inwalidzka), co umożliwi nam uzyskanie świadczeń w innych instytucjach.
- Świadczenie emerytalne lub
- Świadczenie rentowe
- Zasiłek opiekuńczy

Miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej:

- Comiesięczny zasiłek pielęgnacyjny (przyznawany bez kryterium dochodowego) i opiekuńczy.
- Okresowe lub jednorazowe zapomogi.
- Sfinansowanie lub dofinansowanie zakupu łóżka, wózka, dostosowanie wybranych pomieszczeń np. łazienki.

- Pomoc pracownika socjalnego w opiece nad chorym czy podczas robienia zakupów (zazwyczaj jest płatana forma pomocy, z wyjątkiem osób o najniższych dochodach. Opłaty ustala lokalny samorząd).

URZĄD SKARBOWY (ulgi podatkowe)

- Udokumentowane wydatki na rehabilitację osób niepełnosprawnych (rachunki, faktury, itp.)
- Informacji udziela Urząd Skarbowy (urzędnik ma obowiązek udzielić nam odpowiedzi zgodnej z prawem podatkowym; nie może za nas wypełnić deklaracji).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

- Kompleksowa informacja, gdzie możemy uzyskać konkretną pomoc i wsparcie.
- Zabierzmy ze sobą dokumentację medyczną osoby z AD.

OŚRODKI OPIEKUŃCZE

- Rozważamy stan osoby z AD.
- Własne możliwości fizyczne, finansowe, psychiczne mając na uwadze, że ostatnia faza choroby może trwać nawet kilka lat.
- Kwestia czasu oczekiwania na miejsce w wybranym ośrodku.

DPS

- Prywatne
- Społeczne
- Publiczne
- W trzech rodzajach DPS obowiązują minimalne standardy sanitarne ustanowione przez państwo, niezależnie od sposobu finansowania lub opłaty za pobyt.
- (Nie więcej niż 70 % dochodu osoby chorej, resztę dokłada gmina /lub małżonek, ale:
- „Rodzina jest zwolniona ze współpłacenia, jeżeli jej dochody w przeliczeniu na członka rodziny są niższe niż 250 % kryterium dochodowego (877,5 zł lub 1192,5 zł) oraz w uzasadnionych przypadkach, np. długotrwałej choroby lub gdy rodzina utrzymuje się z jednego wynagrodzenia.” (<https://www.infor.pl/>)

Kto może starać się o umieszczenie osoby chorej w DPS?

- Wymaga opieki całodobowej z powodu swojego stanu zdrowia, niepełnosprawności czy wieku.
- Dostarczamy w tym celu: wyniki badań, zaświadczenia z ZUS, zaświadczenia lekarskie, wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika OPS.
W przypadku osoby posiadającej pełne prawa obywatelskie – zgoda tej osoby na umieszczenie w DPS, nawet jeśli jest to pobyt pełnopłatny.

- W przypadku osoby ubezwłasnowolnionej na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu – decyzję osoby, która jest opiekunem prawnym.
- Czasem taki wniosek do sądu składa osoba kierująca OPS lub/i ordynator oddziału psychiatrycznego/szpitala psychiatrycznego.
- Bardzo rzadko, ale też można chorą osobę umieścić w DPS bez wcześniejszego postanowienia sądu.
- Sprawdzamy zezwolenia organów państwowych i samorządowych – jeśli jest to placówka współpracująca z OPS, to nie ma takiej potrzeby. Obejrzymy budynek, sale, zrobimy wywiad z rodzinami pensjonariuszy, sprawdzimy umowę, nawet u prawnika, lub zapytajmy w OPS.

ŚRODKI OSTROŻNOŚCI:

W KTÓRYCH PRZESTRZENIACH WARTO ZACHOWAĆ NAJWYŻSZĄ CZUJNOŚĆ?

- Prowadzenie samochodu
- Korzystanie z urządzeń gospodarstwa domowego
- Komputer, konto bankowe, karty płatnicze itp.

W początkowej fazie choroby na AD często ukrywają przed bliskimi swoje trudności poznawcze.

Należy pamiętać, że według polskiego prawa „w przypadku wyrządzenia szkody osobom trzecim przez chorych na zespoły otępienne możliwa jest odpowiedzialność karna i cywilnoprawna opiekunów”.

UBEZPIECZENIE OD ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

- W przypadku wystąpienia szkody na zdrowiu i/lub majątku z powodu zachowania/ działań osoby z AD **nie odpowiada ona karnie, ale pozostaje odpowiedzialność majątkowa** za powstałe szkody.
- Możemy zapobiegać takim wydarzeniom lub wykupić dodatkowe ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.
- Warto przejrzeć już posiadane ubezpieczenia życiowe, emerytalne, zdrowotne lub inne, aby sprawdzić czy nie przysługują nam dodatkowe środki pieniężne i czy mamy obowiązek poinformować ubezpieczyciela o aktualnie występującej chorobie przewlekłej.

UBEZWŁASNOWOLNIENIE

Wniosek o ubezwłasnowolnienie może złożyć jedynie:

- małżonek osoby, która ma zostać ubezwłasnowolniona;
- krewni w linii prostej osoby, która ma zostać ubezwłasnowolniona (np. ojciec, matka, dzieci, wnuki);
- rodzeństwo osoby, która ma zostać ubezwłasnowolniona;

- przedstawiciel ustawowy osoby, która ma zostać ubezwłasnowolniona;
- prokurator

(Informacje ze strony internetowej Sądu Okręgowego)

Wniosek o ubezwłasnowolnienie powinien zawierać:

- imię i nazwisko, adres uczestnika postępowania oraz PESEL (tj. osoby, która ma zostać ubezwłasnowolniona),
- imię i nazwisko, adres wnioskodawcy oraz PESEL (tj. osoby domagającej się ubezwłasnowolnienia);
- określenie, kim dla uczestnika postępowania jest wnioskodawca (należy podać dane, które pozwolą na ustalenie czy wnioskodawca jest uprawniony do wystąpienia z wnioskiem, np. mąż, żona, rodzic, dziecko);
- wskazanie proponowanego zakresu ubezwłasnowolnienia (częściowe lub całkowite);
- wyjaśnienie przyczyn, z powodu których uczestnik postępowania powinien zostać ubezwłasnowolniony (krótki opis okoliczności przemawiających za ubezwłasnowolnieniem)
- wskazanie informacji dotyczących stanu cywilnego osoby, która ma zostać ubezwłasnowolniona (jeśli uczestnik postępowania pozostaje w związku małżeńskim należy podać imię, nazwisko i adres małżonka);
- wskazanie, czy stan zdrowia uczestnika umożliwia mu osobiste stawienie się w sądzie celem wysłuchania.

(Informacje ze strony internetowej Sądu Okręgowego)

Do wniosku o ubezwłasnowolnienie należy dołączyć:

- odpis skrócony aktu urodzenia uczestnika postępowania;
- odpis skrócony aktu małżeństwa uczestnika – jeśli uczestnik pozostaje w związku małżeńskim;
- odpis skrócony aktu zgonu małżonka oraz odpis skrócony aktu małżeństwa – jeśli uczestnik jest wdową lub wdowcem;
- odpis skrócony aktu małżeństwa, z którego wynika, iż uczestnik jest po rozwodzie – jeśli uczestnik jest osobą rozwiedzioną;
- świadectwo lekarskie wydane przez lekarza psychiatrę o stanie psychicznym osoby, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie, lub opinię psychologa o stopniu niepełnosprawności umysłowej tej osoby;
- zaświadczenie z poradni przeciwalkoholowej bądź zaświadczenie z poradni leczenia uzależnień, jeżeli ubezwłasnowolnienie ma nastąpić z powodu zaburzeń psychicznych, spowodowanych pijaństwem lub narkomanią.
- **Oplata od wniosku - 100 zł.**

- **Opinia biegłych** - ok. 850 zł.
- Wniosek o ubezwłasnowolnienie należy skierować do sądu okręgowego, w okręgu którego zamieszkuje osoba, której wniosek dotyczy, zaś w przypadku braku możliwości ustalenia miejsca jej zamieszkania, wniosek należy złożyć w sądzie okręgowym, w okręgu którego osoba ta przebywa.

(Informacje ze strony internetowej Sądu Okręgowego)

GDZIE JESZCZE SZUKAĆ POMOC?

Doskonałym źródłem wiedzy na temat dobrych praktyk „po diagnozie” są organizacje Alzheimerowskie, których w Polsce z roku na rok powstaje coraz więcej, między innymi te popularne usytuowane w stolicy:

- **Polska Fundacja Alzheimerowska**
ul. Widok 10, 00-023 Warszawa, tel. 22 827 35 86
- **Polskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimerera**
ul. Hoża 54 lok. 1, 00-682 Warszawa, tel. 22 622 11 22

Oraz te stosunkowo najbliższej Sądeczyny:

- **Fundacja Pomocy Ludziom Dotkniętym Chorobą Alzheimerera im. Teresy Goszcz, Katedra Psychiatrii CMUJ**
ul. Kopernika 21 a, 31-501 Kraków, tel. 12 424 81 71
- **Małopolska Fundacja Pomocy Osobom Dotkniętym Chorobą Alzheimerera**
os. Słoneczne 15, Kraków, tel. 12 410-54-20
- **Podkarpackie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimerera**
ul. Seniora 2, 35-310 Rzeszów, tel. 601 33 79 55

Dążymy do tego, by oferta pomocowa „Tu i Teraz. Oswajamy Alzheimerera” dorównała standardom organizacji wymienionych powyżej. Pomóż nam wzrastać i dołącz do naszej społeczności w internecie (→ <https://www.facebook.com/AlzheimerNowySacz/>) lub osobiście w czasie cyklicznych spotkań grupy wsparcia.